

Examenul național de bacalaureat 2025
Proba E. d)
Economie

Varianta 1

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL **(30 punct)**

Îrja át a vizsgalapra az alábbi állítások sorszámát, majd minden sorszám mellé egy I betűt, ha az állítást igaznak véli, és egy H betűt, ha az állítást hamisnak találja!

1. A termelő által fizetendő adók/illetékek növekedése a gazdasági javak kínálatának növekedéséhez vezet.
2. A telítettségi pontban a határhasznosság értéke nulla.
3. A piac működését folyamatosan szabályozza a kereslet és kínálat közötti viszony, valamint az eladási ár, amely ennek a viszonynak a függvényében folyamatosan változik.
4. Az egyensúlyi ár olyan ár, amelyen egy áru piacán a legkisebb mennyiségű adásvétel zajlik.
5. A gazdasági javaktól eltérően a szabad javak egy gazdasági tevékenység eredményei.
6. A gazdasági valóság egyik jellemzője, hogy létezik tökéletes versenyű piac.
7. Az erőforrások szűkösek, hiszen a fogyasztásuk révén a jövőben kimerülnek.
8. A rugalmas keresletű javak esetén az ár növekedése a keresett mennyiség és az eladó jövedelmének a csökkenéséhez vezet.
9. Általános értelemben a hasznosság akkor növekszik egyre csökkenő mértékben, amikor az elfogyasztott mennyiség növekszik.
10. Az állótőke fizikai és erkölcsi kopásnak van kitéve, függetlenül attól, hogy folyamatosan vagy ritkán használják.

II. TÉTEL **(40 punct)**

A. Írja át a vizsgalapra az alábbi táblázatot, ahol M-el jelöljük az időpontot, P-vel az eladási árat, Q_D -vel a keresett mennyiséget és Q_S -sel a kínált mennyiséget!

M	1	2	3	4
P (p.e./db.)	30	20	10	5
Q_D (db.)				
Q_S (db.)				

- a) Töltse ki a táblázat hiányzó részeit tetszőleges adatokkal úgy, hogy azok tükrözzék az eladási ár és a keresett mennyiség, illetve az eladási ár és a kínált mennyiség közötti összefüggést!
- b) Számítsa ki a kínálat árugalmassági együtthatóját az 1 és 4 időpontok között, feltüntetve a számítások során felhasznált képletet is!
- c) Nevezze meg a kereslet árugalmasságának a típusát, ha ez az együttható 0,8!
- d) Írja le, hogy milyen összefüggés van a Q_D és Q_S között egyensúlyi ár esetén!

20 pont

B. Egy cég 10 egységet állít elő egy jószágból, 150 p.e. összköltség, 100 p.e. változó költség és 50 p.e. állandó költség mellett. Tudva azt, hogy az értékesítési költség nulla, állapítsa meg:

- a) a termelési folyamatban közvetlen módon felhasznált forgótőke és közvetlenül a termelésben dolgozó alkalmazottak bérére fordított kiadások összértékét;
- b) az előállított termékmennyiség forgalmazási költségét

3 pont

3 pont

C. Számítsa ki az alábbi feladatokban megnevezett gazdasági mutatók értékét, feltüntetve a számítás során felhasznált képleteket és pontosítva a jelöléseket!

1. A munkaerőpiacon a nominálbér 10%-kal növekedett, míg a reálbér 12%-kal csökkent a fogyasztási javak árának növekedése miatt. Határozza meg az árak növekedésének százalékos változását!

2. X cég 15 részvényének árfolyama a szerződéskötés pillanatában 25 p.e./részvény volt, míg a lejárat pillanatában az árfolyam 20 p.e./részvény lett. Számítsa ki az összeget, amelyet a vásárló veszít a részvény tőzsdepiaci adás-vétele során! **14 pont**

III. TÉTEL

(20 pont)

Oldja meg az alábbi feladatokat!

1. Adott a következő szöveg: *Minden évben vannak időszakok, amikor a kereskedők árcsökkentést alkalmaznak a leltáron lévő árura. Ellenben, manapság a termékeket legtöbbször online módon vásárolják meg. Figyelmesnek kell lenni, hiszen fennáll a csalás veszélye, amelyeknek során a csalók megpróbálják megszerezni a banki adatokat, mint például a bankszámlaszám, a bankbetét egyenlege vagy a létező bankkártya adatai. Ajánlatos csupán olyan megbízható honlapokról vásárolni, amelyekről korábban is vásároltunk, elkerülve a nagy értékű vásárlásokat, valamint mellőzve az új webáruházakat és az ellenőrizetlen online boltokat. A marketplace típusú online felületeken le kell ellenőrizni az eladókról szóló értékeléseket, valamint fizetési módként válasszuk az utánvétet, és ne habozzunk negatív értékelést írni, ha az áru vagy az ügyfélkapcsolat nem megfelelő!*

a) Fogalmazza meg egyetlen kijelentésben a szöveg központi gondolatát! **2 pont**

b) Soroljon fel négy gazdasági fogalmat, amelyek megjelennek az adott szövegben! **4 pont**

c) Említse meg a felsorolt gazdasági fogalmak közül bármely kettőnek egy-egy jellemzőjét! **6 pont**

Megjegyzés: A fogalom jellemzője lehet egy számítási képlet, egy osztályozás (egy osztályozási szempont és a megfelelő osztályok), egy sajátosság, egy meghatározás, egy kiváltó ok, egy okozat, egy befolyásoló tényező, egy megnyilvánulási mód, egy változás adott körülmények között.

2. Tudva azt, hogy egy piacon bekövetkező változások hatást gyakorolnak az összes piacra, amelyekkel kapcsolatban állnak, állapítsa meg, hogy a fűrészárut (a bútorok alapanyaga) forgalmazó cégek számának növekedése milyen hatást gyakorol (növekszik, csökken, változatlan marad):

a) a bútorok kínálatára; **4 pont**

b) a bútorok eladási árára! **4 pont**